

Tehnička kultura nedjeljiva je sastavnica opće kulture, a kroz natjecanja mladih tehničara dolazimo do izvrsnosti i kreativnosti

Danas je tehnička kultura sastavni dio opće kulture i realna kategorija suvremenog društva utemeljenog na znanstvenom i tehnološko-gospodarskom razvoju. Tehnička kultura je zapravo i osnova, dobrim dijelom i znanstvene, a i tehnološke pismenosti. U tom smislu tehnička kultura bitan je dio sveukupnosti razvitka pojedinca, temelj znanja, vještina, stavova i opće kulture. Time je ona ne samo razvojni nego i civilizacijski resurs. Tehnička kultura danas nužan je uvjet života i rada ljudi, razvoja gospodarstva i društvenih djelatnosti te čitava društva. Ona nije ni jedinstvena ni unikatna, ali u svakom razvijenom društvu ona je legitimna djelatnost za dobro pučanstva, a takva društva tehničku kulturu pojedinaca i naroda drže nacionalnim resursom.

Ukoliko u redovitom sustavu općeg obrazovanja tehničko-tehnološka pismenost i vještine nemaju iz bilo kojeg razloga dovoljnu pozornost (satnicu obrazovanja), onda one u izvannastavnom i izvanškolskom sustavu moraju biti sustavom javne politike svakoga društva i zemlje koja nastoji biti razvijena. A upravo komplementarni programi za učenike u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima kroz udruge tehničke kulture omogućavaju oslobađanje i razvitak stvaralaštva mladih, prepoznavanje, praćenje i razvitak darovitih, ali i zadovoljavanje osobnih interesa i zadovoljstvo u stvaranju.

Sve naše organizacije tehničke kulture nastoje kapitalizirati interes svih slojeva društva za daljnji razvitak tehničke kulture, a koja, upravo danas, proizlazi iz vrlo brzog napretka znanosti i tehnike. Organiziranjem raznovrsnih oblika obrazovanja dopuna smo redovitom sustavu obrazovanja i potreba suvremenog čovjeka. Tehničko osposobljavanje mladih pomoću izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti u tehničkoj kulturi, osebujna je i neupitna javna potreba države i lokalne samouprave. HZTK i njene sastavnice su prepoznatim sustavom u našem društvu. Savezi, županijske i gradske zajednice tehničke kulture, brojne udruge ovog sustava, njihov curriculum i aktivnost moraju biti prepoznati od svih nositelja javne ovlasti temeljem podrške istima kao nezaobilaznih javnih potreba svih naših građana.

Svim sastavnicama i krovnoj organizaciji tehničke kulture u Republici Hrvatskoj – Hrvatskoj zajednici tehničke kulture - temeljna je zadaća (propisana Zakonom o tehničkoj kulturi i drugim pozitivnim dokumentima) sustavno djelovanje na razvoju i promicanju svekolikih djelatnosti tehničke kulture u Republici Hrvatskoj; omogućavajući dragovoljno, stvaralačko i rekreativno bavljenje tehničkom kulturom. To se djelovanje ostvaruje kroz brojne udruge, klubove i društva; školske, izvanškolske i izvannastavne aktivnosti među djecom i mladeži, a što pridonosi njihovom usmjeravanju ka inovativnosti, poduzetništvu i odabiru tehničkih zanimanja.

Od razine tehničke kulture građana ovisi stupanj korištenja svekolikog potencijala znanstvenih i tehničkih postignuća, gospodarski razvitak i ostvarivanje temeljnih prava čovjeka, a danas je to za razvoj i gospodarski oporavak naše države i te kako važno, da ne kažem presudno.

Posebna pozornost i naglasak u programskim dokumentima Hrvatske zajednice tehničke kulture stavljena je upravo na rad i popularizaciju tehničke kulture među mladima kroz sve relevantne oblike djelovanja, a naročito kroz izvannastavne i izvanškolske tehničke aktivnosti. Ti napori i usmjerenje prepoznati su i od državnih institucija, s kojima Hrvatska zajednica tehničke kulture svakim danom sve više uspostavlja i razvija partnerske odnose.

Treba istaknuti da je osobita uloga potencijala tehničke kulture u izvannastavnim i izvanškolskim tehničkim aktivnostima (strojarstvo, građevinarstvo, elektronika i elektrotehnika, informatika, robotika, modelarstvo, medijska kultura, fotografija te filmsko i video stvaralaštvo) u kojima je tijekom šezdeset i više godina bilo obuhvaćeno oko 15% učenika hrvatskih osnovnih i srednjih škola. Među njima je bio i velik broj danas poznatih i priznatih stručnjaka i znanstvenika bez kojih bi korpus hrvatskoga tehničkog, stručnog potencijala bio znatno siromašniji. S druge strane te su aktivnosti dopunjavale i osuvremenjivale curriculum te pridonosile postizanju svrhe obvezne škole, poglavito jer su ponajbolji oblik zadovoljavanja povećanog interesa dijela mladeži sklone tehnici, tehničkom stvaralaštvu, proizvodnji i gospodarstvu.

Ne zanemarujući i sve druge aktivnosti, Hrvatska zajednica tehničke kulture u posljednje vrijeme sve više ulaže upravo u te oblike djelovanja među mladima poticanjem i pomaganjem u organiziranju održavanja brojnih ljetnih i zimskih škola, kampova, radionica, seminara i savjetovanja iz svekolikog spektra tehničke kulture, organizirajući ih sama ili u suradnji s nacionalnim savezima tehničke kulture te gradskim i županijskim zajednicama tehničke kulture.

Danas je Hrvatska zajednica tehničke kulture spremna i sposobna pružiti najsuvremenije sadržaje za potrebe

širokog spektra tehničke kulture, od najjednostavnijih početničkih tehničkih vještina do najsuvremenijih sadržaja; od elektronike, robotike, informatike i drugih djelatnosti udruženih nacionalnih saveza tehničke kulture. Te mogućnosti nalaze se u Nacionalnom centru tehničke kulture u Kraljevici, koji se u potpunosti afirmirao kao značajno obrazovno središte i poligon tehničke kulture za najzahtjevnije suvremene obrazovne sadržaje iz tehničke kulture.

S druge strane Hrvatska zajednica tehničke kulture u provođenju tih programskih načela ne zaobilazi najbolje mlade tehničare, informatičare, robotičare, elektroničare i druge koji na natjecanjima postižu najbolje rezultate. Posebna pozornost poklanja se organiziranju natjecanja mladih tehničara, a vrh te piramide je državno natjecanje, u kojem se jednako vrednuje H-program i P-program, i u kojem se, pored učenika koji se natječu u predmetu tehnička kultura po redovitom školskom programu (HNOS-u), natječu i članovi udruga, klubova mladih tehničara i centra tehničke kulture. Ovdje se ne radi podjela između znanja i prakse, što mladi tehničari demonstriraju na svim razinama natjecanja, a posebnom na državnom natjecanju. Stoga mislim da izreka da kroz natjecanje mladih tehničara stižemo do izvrsnosti i kreativnosti u potpunosti stoji.

Hrvatska zajednica tehničke kulture potiče mlade tehničare da se što više uključe u natjecanje, a najbolje nagrađuje te im omogućava daljnje usavršavanje u školama i kampovima kao i sudjelovanje na izložbama inovacija u zemlji i inozemstvu.

Ovo naše 55. natjecanje mladih tehničara Republike Hrvatske i 1. smotra mladih poduzetnika koja se prvi put organizira u sklopu natjecanja na temu „tehničkih tvorevina za preradu hrane“ je pravi iskorak ka simbiozi poznavanja i značenja tehničkih tvorevina u području prerade (proizvodnje) hrane – dva nezaobilazna resursa – egzistencije i razvoja svakog suvremenog društva.

prof. dr. sc. Ante Markotić,
predsjednik Hrvatske zajednice tehničke kulture

